

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.	Főszerkesztő: Benka Gyula. Főmunkatárs: Zlinszky István.	Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Béla. Laptulajdonos: Dr. Haviár Gyula	KIADÓHIVATAL: Belicey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Előfizetési díj: Egy évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér
---	---	---	--

S z a l m a t ü z .

Volt egy tavasz nem rég, amely a magyar nemzet számára sötétebb, borusabb lón, mint a legködösebb ős. Az 1906. év márciusa meghozta a melegebb napsugarat és langyos szellőivel elfújta az égboltozatról a hóval teli felhőket, de nem hozhatott derűt az érezni tudó, a hazájuk sorsáért aggódó magyarok szívébe. Már egy évnél tovább vívtuk a nemzeti küzdelmet és egyedül fegyverünk a törvénykönyv volt, amelyre a magyar király megesküdött. Már-már úgy látszott, hogy ellensegeink eltépik a törvényt s a fegyver kihull a kezünkől. A férfiak már elcsüggedtek az alkotmánynak, a nemzeti jogainak védelmében s a vezérek tanácstalanul álltak. Akkor sugalta a tavasz lehellele lelkes magyar nőknek egy új fegyver gondolatát.

Szabadságunk harcaiból a magyar nő mindig kivette részét. Az 1906. év tavaszán is így történt. Magyar nők

kezébe fegyverré vált a tavasz virága, a legmagyarabb virág, a tulipán. Politikai téren reménytelennek látszott a nemzeti küzdelem. Társadalmunk legelőkelőbb hölgyei, tulipánnal a kezükben a magyar társadalom mezejére terelte.

Akik a tulipán jegyében egyesültek, először is magyarabbá akarták tenni társadalmunkat, mint a minő volt eddigé. Mert ebben a hazában a szabadság első feltétele a magyarság. Ez a haza szabaddá lesz, mielőtt igazán minden ízében és minden zugában magyarrá lett. És minél inkább eltávolodik a magyarságtól, annál inkább eltávolodik a szabadságtól is.

Ne a férfit — azt mondják — mindenre rá tudja venni. Hát vegyék rá őket, hogy magyarok legyenek.

Mert nem vagyunk eléggé és nem vagyunk mindenben magyarok. Sem szóban, sem gondolatban. Nem va-

gyunk azok izlésünkben és kedvteléseinkben, nem vagyunk azok ismereteiben. Még a betevő falatunk sem eléggé magyar.

Nincs több olyan botor nép, mint a magyar, mely legádázabb ellenségeinek adná oda minden keresményét, a hogyan mi az osztráknak adjuk. Majd ha beteggé tesz az osztrák cukor, mely véletlenül gyomrunkba került, majd ha véresre töri lábunkat az osztrák cipő, majd ha égeti testünket az osztrák szövet, mint ahogyan hajdan Heraklest égette a Nessos véréből szentes ing: majd csak akkor leszünk készen egy újabb, az elmultnál sikeresebb nemzeti küzdelemre. Pedig akkor sem fogunk egyebet tenni, csak a kölesönt akarjuk vissza azért, hogy az osztrák szövészek minden kattogása a magyart szidalmazza. Csak azokon a szövészekben mulik a függetlenségre való minden törekvésünk sorsa. Azért nem ve-

TÁRCA.

Pelona.

Gox báró, a király első udvarmestere egy kora tavaszi napon kihallgatásra jelentkezett Zsófia királynénál. Mialatt a főkomornyik bejelentette, a báró idegesen járt föl és alá a művészi reliefekkel gazdagon ékesített váróterem süppedékes szőnyegén. Sovány, magas szál ember volt. A haja őszbe csavarodott már, de simára borotvált fiatalos arca és élénken villogó szemei meghazudtolták a korát. Egyébként tipikus alakja az udvaroncoknak. Fölfelé alázatos és simulékony, lefelé dőlős és kegyetlen. E pillanatban fölötte izgatottan látszik. Olykor megáll, valamit mormog maga elé és a kezével élénken gesztikulál.

— Neg kell mondanom . . . dörmögi, — meg kell mondanom. igaz hogy kissé veszedelmes a dolog, de kockázat nélkül

nincs haszon . . . De hogy is kezdjem el . . . Hm! . . . Igen . . .

A báró a homlokára nyomta a mutatóujját, majd ördögi mosoly ült az arcára: — Hát ha! . . . Furcsa lenne! . . . Ki tudja!

A főkomornyik visszajött és mély meghajlással jelentette, hogy őfelsége, a királyné hajlandó őt elfogadni. Azzal előment és sorjába nyitogatta föl előtte a szárnyas ajtókat. Az ötödik ajtónál alázatosan oldalt lépett és az udvarmestert bebocsátván, betette mögötte az ajtót.

Zsófia királyné az ablaknál állott és a park taván uszkáló hattyukat nézte. Magas termetű, karcsu, fiatal nő volt, mindössze huszonhárom éves.

Mikor a báró belépett, megfordult.

Az arca szabályosan szép volt. Hideg és parancsoló, ha komoly, szelid és megnyerő, ha vidám. Sötétkékszemeiből a hatalom tudata sugárzott. Hőfehér homlokát sötétbarna hajkoszoru övezte.

— Nos kedves báró, mi jót hozott? — kérdezte az ajtónál görnyedező főudvarmestertől.

— A hála hozott ide, amelyet Felsőged legmagasabb családja iránt soha meg nem szünök.

— És mivel óhajtja kimutatni a háláját, kedves báró?

A báró közelebb lépett és suttogó hangon mondá:

— Azzal, hogy figyelmeztetem Felsőgedet a veszedelemre, amely fenyegeti . . .

— Veszedelem? Engem?

— Parancsára, Felsőged!

Beszéljen!

A báró aggodalmasan körületekintett. A királyné elértette a pillantást és megnyugtatta:

— Nincs a közelben senki, bátran szólhat.

— A fejemmel játszom, Felsőged aszszonyom. Mert a mit elmondandó lesznek, mélységes titok még. De én szívesen koc-

zethetik magyar nyelven kacra fiáin kat, azért nem védheti vámsorompó a magyar termelést, azért nincs magyar bankjegyük, azért titkolja el külügyi képviselőnk minden ága a magyar nemzeti állammak még a létezését is, hogy az osztrák posztót s az osztrák iparnak minden egyéb silány termelését el lehessen magyar piacokon helyezni.

Sartsunk hát távol a testünktől lelkünktől mindent. a mi nem magyar. Juttassuk magyar termelőnek a szükségleteinkért kiadott filléreket; fokozzuk és oltalmazzuk minden téren a magyar termelést az idegen versenyvel szemben. Ez váljék szilárd elhatározássá, szent fogadalommá minden magyar ember és nő; minden magyar nő lelkében.

Türelem és kitartás — nem voltak magyar erények a múltban. De magyar erényekké kell válniok, ha itt a Kárpátok koszoruján belül nemzetként akarunk élni továbbra is.

Ez vagy az a magyar cikk már itt vagy ott elfogyott, talán várnia kell míg újat alkot a gyáros. Várjunk százszor inkább, semint olyasmi jusson otthonunkba, amin rajta van az ellenség kéznyoma. A magyar termelőnek készlete ma még hamar kimerülhet, még nemrég aggodalommal látta feiálmozódását az áruknak, amiként senki sem keresett. A mi kitartásunk, az állandóan megmaradó nagy kereslet bátorítja őt, hogy ezentúl sokkal nagyobb ter-

melésre készüljön elő. Csak néhány évig lobogjon a lelkesedés lángja az iparvédő mozgalomban, úgy, ahogyan a tulipán mozgalom kezdetén lobogott, és a magyar termelés megkészszerződik, az új magyar gyárak százanként fognak előállni. Ne pusztítson el bennünket százados bűnünk, mely annyiszor vesztünket okozta: a pillanatra fellobbanó és évekre elszunyadó szalmatűz!

Scholtz Gyula.
1868—1909.

A születés belénk oltja a halál csiráját.

Bölcső és koporsó az a határjelző két pont, melyek között életünk lefolyt.

Az az időköz, mit emberi életnek nevezünk, borult s derült napok váltakozásából áll, amint kevesebb vagy több öntudatossággal fogjuk fel és színezzük ki emberi életünk feladatait s hanyatló vagy fokozódó akarattal teljesítjük azon kötelességeinket, melyektől függ hamar elmuló emberi életünk értéke.

A bölcső és a koporsó az öntudatlanság és tehetetlenség jelképe. Ezek határvonalán belül sok munka, küzdelem, csalódás, fájdalom és elkeseredés mindnyajunk közös sorsa.

kára teszem az életemet is, mert hiszen, amivé lettem, Felséged megdicsőült atyjának köszönhetem.

— A mivé lett, báró, azt boldogult atyámnak köszönheti, és amivé még lehet, azt nekem fogja köszönhetni. Tudom hogy ön hü emberem.

A báró meghajtotta magát.

— Öt éve már — mondá — hogy felséges urunk hitvesül választotta a legszebb, legjobb . . .

— Ne bókoljon, kedves báró. Térjünk a dologra!

— Öfelségét, hogy is mondjam . . . Kinosan érinti, hogy . . . hogy a Pelona ormán még minden eszdes . . .

— Ah!

— Boldog lenne, ha a hegytetőről százegy ágyulövös hódolhatna . . . Felséged bizonyára ért engem . . .

— Oh, nagyon is jól!

— Erre ez időszert, fájdalom, nincs kilátás . . .

— A királyné ingerülten közbevágott:

— Kell, hogy ön mindezt elmondja nekem?

Ha nem kellene, nem merészném.

— Folytassa!

— Öfelsége sokat gondolkozott a dologon és arra az eredményre jutott, hogy a családi politika érdekében oly házasságot kell kötnie, amely . . .

— A király nős!

— A házasság öszentségének beleegyezésével felbontható lenne . . .

— Ah, ez sok!

— És titkos diplomáciai uton már legközelebb kérdés fog intézteni öszentségéhez, vajjon hajlandó lenne-e ezt a házasságot felbontani.

A királyné szemei villámokat szórtak.

— De hisz ez aljasság! El akar engem kergetni, mint az u'olsó cselédjét? Hát lehetséges ez? Azt hiszi, hogy mással jobban jár? Oh nem! Neki nem lesz gyermeke senkitől! Érti? Senkitől!

A királyné az izgalomtól kimerülten egy karosszékre roskadt és kezeibe temette arcát.

— Végtelenül boldogtalan vagyok Felséges asszonyom, hogy ily nagy bánatot kell okoznom, — mondá Cox báró — de nem szabad elveszíteni minden reményt.

Nébány percig csönd volt a szobában.

Leverő s szív epesztő lapasztalás életünkben az, hogy saját ezerféle bajaink között legelőbbször azokért és azoktól kell legérzékenyebb fájdalmat szenvednünk, kiket leginkább szeretünk.

Ezen borongó gyászkép tárult fel mindnyajunk előtt a korán sirba költözött Scholtz Gyulának halála és temetése alkalmából, kit e hó 19-én kísért el a templomból a sirhoz oly nagy számu résztvevő közönség, minőt csak rendkívül fájdalmas veszteség érzetéből kegyelet kötelessége hozhat össze.

Az avatott egyházi szónok nagy veszteségünket méltató szavai, egy felelemelő gondolatnak és egy fellángoló szent érzésnek adtak művészi kifejezést midőn a koporsóban nyugvó távozonak emberi, családfői s lelkészi érdemeit a baráti szeretetnek öszinteségével ujitották fel lelkeink előtt. És ezer fájdalmas kérdés tört elő háborgó lelkeinkből: miért kellett e nagy veszteségnek oly hamar bekövetkeznie? Ki adhatna választ fájó kérdésünkre, ha csak nem az a nagy Ismeretlen, ki az emberéletét a bölcső és a koporsó határai közé korlátozta. Nem taggató kérdésekkel, csak a gy rmekei bizalom és az áhitat szárnyain lehet és szabad nekünk a nagy Ismeretlenhez fordulnunk, midőn az elmulás leverő pillanatában kérünk erőt s vigasztalást a mély bánatban megrendült gyászoló család, a hívők gyülekezete s az öszinte résztvevő barátok nagy serege szá-

Olyan csönd volt ez, amelyben a lelkek beszélnek. És a lelkek megértik egymást.

Egyszerre fölegyenesedett a királyné s kezével az ajtó felé mutatott. De karja lehányatott.

— Köszönöm, — mondotta, — köszönöm. Hálával tartozom önnek . . .

* * *

Azon este Cox báró maga ment a palotaörségre, hogy a felváltást ellenőrizze.

— Ki kerül örségre ma este tíz órakor a királyné öfelségének lakosztálya elé? kérdezte az örparancsnoktól. Az örparancsnok egy fiatal halavány közlegényre mutatott.

— Tíz órakor te fogsz örségre menni! — mondá ellentmondást nem tűrő hangon, — értetted?

— Excellenciád parancsára!

* * *

Gyönyörű holdas est volt. A felhőtlen égboltozaton millió csillag ragyogott. A park

mara most, amikor letesszük a gyászos emlékezet cyprusz ágát annak sirjára ki rövidre szabott élete itt működése alatt annyionk tiszteletét, becsülését, szeretetét vitte magával a korai sirba.

Áldott emléke tegye mindnyájunk előtt kedvessé az ő nyugvó helyét, melyre a költővel egyetértve ő mindig így gondolt:

„Bizton tekintem mély sírom éjelét Zordon, de ah nem, nem lehet az gonosz, Mert a Te munkád! Ott is elszórt Csontjaimat kezeid takarják.“

BENKA GYULA.

UJDONSAGOK

Dalok.

— Bowsawer. —

I.

Zsidó testvéreimhez.

Én vagyok a lant
A hurok meg ti;
Csupán ti tudtok
Dalra hangolni.

Ti nektek hála,
Hogy zengnek dalok:
Magam mint márvány —
Oly nema vagyok.

És ha szerelmem
Értetek hihül —

zöldülő bokrai között enyhe szellő fujdogált, amelybe balzsamos, kábitó virágillat vegyült.

Akkor váltották fel az őrséget. Az a fiatal katona, akit Cox báró kiszemeit, megkezdte a szolgálatot a királyné lakosztálya előtt.

Álmodozásából ruhasuhogás riasztotta föl. Sűrűn lefátyolozott, karsu nő lépett ki a kapun.

A katona tisztelgett.

— Kövessen, szóló sntogva a nő.

Az ifju habozott.

— A királyné parancsára!

Az őr eltűnt a kapu bomályában.

Az udvar tulsó oldalán hirtelen becsapódott egy ablak.

* * *

Felóra mulva az ifju újból megjelent őrhelyén.

Halkan, mint az árnyék, közeledett feléje valaki.

— Tudod-e, ki vagyok?

— Excellenciád parancsára!

Egyetlen dal sem
Kél a szivembül . . .

II.

Tavaszi és őszi.

Szeretem a lombot, a mikor zöld,

Szeretem épügy, amikor sárga.

Sohasem állok az, ég, se' a föld —

Ő az igazság tiszta világa!

Tavaszt lát a lelkem az őszi tájban. . .

Természet! benned az igaz örök. —

Csupán az élet rejti magában

A szennyet, a piszkot — minden fölött. . .!

Zsargonból fordította:

Szemző István.

— **Eljegyzés.** Kóczy Mihály helybeli ág. h. ev. tanító eljegyezte özv. Benezur Istvánné uró leányát Mariska k. a.

— **A Szarvasi Leányegyesület** 1909. január 24-én, d. u. 3 órakor, a polgári leányiskola tornatermében tartja rendes közgyűlést melynek legfőbb tárgyát az új vezetőség és választmányi tagok megválasztása képezi. A közgyűlésre ez uton is felhívjuk a t. közönség szives érdeklődését.

— **Dr. Scheiner Miksa** orvos a szabadkai „Mária-Valéria“ kórház volt orvososa, a budapesti Szent

János kórház volt orvosgyakornoka orvosi és fogorvosi működését Szarvason az özv. Szlovák Jenőné házába Holéczy Gusztáv üzletével szembeu megkezdte.

— **Uránia előadás.** A „Leányegyesület kulturális feladatának megfelelően minden évben Uránia előadást tart. F. é. február 14-én Ispanovits Sándor fővárosi tanár tart uraniaszerű előadását. Ispanovits tanár beutazta Fiuma országot, személyesen eszközölt felvételeket arról a mesésen szép országról, ahol a magyarokkal rokon nép él. Az igen érdekesnek ígérkező előadásra előre is felhívjuk t. közönség figyelmét.

— **Elszámolás.** A szarvasi „nőgyűlés“ 1909. január 16-án rendezett korona-estélyén a bevétel 100 korona volt. Ebből a rendezőség a legszükségesebb kiadásokra elköltött 34 koronát; a tiszta bevétel eszerint 66 korona. Felüfizettek: dr. Haviár Gyula 6 koronát, Haviár Dani, dr. Lengyel Sándor, N. N. 3—3 koronát, Csábrády János, dr. Belopotoczky György, Holéczy Gusztáv, dr. Szemző Gyula 2—2 koronát, Bakay Gézáné, özv. Ponyiczky Györgyné, Kerényi Vilmos, Vibs Béla, N. N., 1—1 koronát. — Az áldozatkész pártfogóknak a nőgyűlés nevében ez uton mond köszönetet a rendezőség.

— **Lemondás.** Dr. Bodoky Géza szarvasi tb. szolgabíró állásáról lemondott és ügyvédjelölti gyakorlatot kezd.

— **Csalási kísérlet.** Egyik szarvasi gazdát ravasz módon próbálta

— Jól van . . . jól van . . . Derék legény vagy . . . Hát . . . Izé . . . Nehéz-e a szolgálat? Mi? No, sebj . . . Nesze egy kis jóféle frissítő.

A katona lehörpintette.

No, még egy kortyot! Nógatta Cox báró. — Ugy-e hogy finom? Magam is élni szoktam vele . . . No, isten velünk!

A báró eltávozott.

Alighogy eltűnt a park fái mögött, a fiatal katona zsiabasztó fáradtságot érzett a tagjaiban. Szédülni kezdett. Minden összefolyt előtte: . . . a hold . . . a csillagok . . . a fák . . . minden.

A báró nesztelenül visszatért az alvóhoz. Föléje hajolt, kinyitotta a tölténytáskáját és egy írást csusztatott beléje. Halkan, amint jött, tovasurrant.

Éjfélkor jött az őrség. A fiatal katona aludt a helyén és álmában mosolygott.

Bajtársa ijedten csapta össze a kezét.

— Az istenért, pajtás, kelj fel. Ha meglátnak . . .

E pillanatban megint ott termett Cox báró.

— Mi az? — kiáltotta — Elaludt az

őrségen? Hohó! Hivd elő tüstént az őrpáncsnokot.

Lihegve jött az őrpáncsnok.

— Ez a fickó itt elaludt! rikoltotta a báró.

Az ifju lassan felnyitotta a szemét.

— Mi fityeg ki a tölténytáskából? —

Hadd nézzük! Világosságot ide! Mi ez? Ahá! No né csak! Hiszen ez forradalmi írás! Verjétek vasra! Az őrségre vele!

Harmadnap már itélkeztek fölötte. golyóhalálra ítélték s a büntetést rövidesen végre is hajtották. Fialat vérpirosra festette a bástyafokot.

Cox báró pedig elégedetten dörzsölte a kezét.

— Így kell elejét venni a fecsegésnek . . .

* * *

. . . És a Pelona ormán mégis megdördült az ágyu . . .

megcsalni két iparos. Kimentek tanyájára azzal, hogy k gazdatisztek és szalmát akarnak venni. Meg is alkudtak vele és átadták a foglalót, csupán azt kívánták, hogy írja alá, hogy a foglalót megkapta. A gazda alá is írta a nyugtát, a mely alá egy váltó volt rejtve úgy, hogy az aláírás helyén a felső papírt kivágták és az aláírás a váltóra jutott. Az így aláírással ellátott kitöltetlen váltót többfelé igyekeztek értékesíteni, de nem sikerült, mert közben a rendőrség tudomására jutott a dolog és a váltót elkobozta, a családi kísérlet miatt pedig a nyomozást folyamlatba tette.

— **Álarcos bál.** A farsang első nagy álarcos bálját a szarvasi iparos ifjak önképzőköre február 7-én rendezte az Árpád szálló nagy termében.

— **Gyűjtőivek.** Az alispán a megyei községek előljáróságához gyűjtőiveket küldött s a messinai károsultak javára gyűjtésre hívta fel őket. Bizony talán inkább helyén való volna, ha a hatóságok inkább a resinai és ajkai szerencsétlen bányászok családjainak gyűjtenének, mert azok mégis csak közelébb vannak hozzánk, mint Messina és így azok felsegélyezése inkább kötelességünk, mint a messze külföldön levő olaszok segítése!

— **Lopassorozat.** 1907 őszén nagy feltűnést keltettek Szarvason az egymást követő betöréses lopások. Pár hónap alatt hét helyen törték fel a spájzot, kamarát, a tettes sehogy se került meg. A sok betörés láttára kérte annak idején a képviselőtestület a belügyminisztertől a belső közrendészeti szolgálat céljára a csendőrség kirendelését mely kérelemnek máig se lett eredménye. A betörések tettesei azonban végre is megkerült Poljókai Pál személyében, a kit a törvényszék a hét lopásért másfél évi börtönre ítélte. Ez ítéletet most a tábla is helyben hagyta.

— **Táncestély.** A szarvasi ifjuság f. hó 30-án az Árpád szálló termében hangversennyel egybekötött táncestélyt rendez. A mulatság előreláthatóan fényesen fog sikerülni. Biztosítja a sikert egyrészt a hangversenynek — alább közölt — szépen összeállított műsora, másrészt az a nagy érdeklődés, melyet a közönség a mulatság iránt most tanusított. Az estélyen való részvételét megígérte Döry Pál főispán s a megyei arisztokrácia nagy része. A hangversenynek műsorát itt adjuk: Prolog, írta Balla Miklós, előadja Szlovák Matild urleány. Fiam

drámai költemény, írta Bródy István előadja B. Judic Etel urnő, a „Thália“ tagja. Ária, Gounod „Romeo és Julia“ c. operájából éneklő Sebők Ilona urleány, a M. Kir. Opera tagja. Humoros előadás, tartja Z. Molnár László ur, a „Magyar Színház“ tagja. 10 perc szünet. Aktuális strófák, előadja Z. Molnár László ur, a „Magyar Színház“ tagja. Gyerekek, vig jelenet, írta Molnár Ferenc, előadja B. Judic Etel urnő a „Thália“ tagja. Kuplék, előadja Z. Molnár László ur, a „Magyar Színház“ tagja. Staccato polka, szerezte Mulder Richárd, éneklő Sebők Ilona urleány a M. Kir. Opera tagja. A zenezámokat Lavatka Ilona urleány kíséri zongorán.

— **Minden szőlősgazda** ingyen és bérmentve kérje a „Millennium-telep Nagyösz, Torontálmegye, magyar, német, román vagy szerb főárjegyzékét legjobb faju és válogatott minőségű szőlőoltványokról.

— **Aszfaltbetyárok.** A ki e szét olvassa, bizonyára valami cilianderes monoklis és lakkcipős ficsurra gondol. Pedig nálunk nem ezek az aszfaltbetyárok. A mi aszfaltbetyáraink pörge kalapos, fekete ruhás, csizmás alakok, akik este felé a Beliczey utca aszfaltját ellepik, az Árpád épülete előtt köpködőket rendeznek és drasztikus megjegyzéseikkel uri nők lehetlenné teszik az utcán járást. Ideje volna már, ha a rendőrség rájuk szólna a déli legényekre és megtiltáná nekik az utcai közlekedés akadályozását.

— **A posta védelme.** A székesfehérvári póstarablás hatása alatt a postaigazgatóságok azon reformot óhajtják létesíteni, hogy minden póstabivataltól a rendőrséghez vészjelző villamos készülék vezessen. Nálunk a képviselőtestület már elhatározta, hogy a rendőrségi őrszobába külön bevezeteti a telefont, így a szarvasi póstahivatalban e tekintetben nincs mitől tartani!

Színészet Szarvason.

Kicsiny színészesapat ütötte fel kezdetleges színpadát az Árpád szálló nagy termében. Egyszerű petróeum lámpák világa mellett, alacsony deszkaszindádról, melyek összes díszlete egy pár szék egy két asztal és az abbigat színpadi kandalló, háttere az állandó vörösre festett szobát ábrázoló színtalok, próbálnak hatást kelteni minden segédlet nélkül csupán a művészet erejével.

Mintha 30 évvel megfiatalodnánk mikor ez előadást nézzük. A 30 év előtti színészetet mutatja ma.

Szinte anachronismus számba megy mikor a klasszikus színművek és vígjátékok sora elének kerül. És elének kerül a színpadi hatást keltő technika eszközök teljes hiányával. A mai színpad ezernyi ördögös technikai felszerelésével, fényes díszletekkel, a nagy fővonulásokkal, tömeges jelenetekkel, szebbnél szebb kosztümökkel biztosabban kelt hatást, mint magával a játékkal.

Dombay Mihály kicsiny 7 tagú társulata teljes arra van ualva, hogy saját művészetere támaszkodjék. A színpad két lábnyi magas, a nézőtértől alig 3—4 lépés választja el, ez illuzió keltésére legkevésbé sem alkalmas. És ha mégis az a — bizony bizony nagyon kis számú — közönség, amely esténként összegyűl a nagy, visszhangos tereben az előadások végén lelkes tapsal jutalmazza a szereplőket, ez kettős dicsőség azoknak, mert a taps csak nekik szól, nem mint nagy színpadokon működő kollegáiknál igen gyakran, a szép világításnak hatásos kiállításnak, mesteri díszletezésnek.

Mer pedig a taps igen gyakran hangzik fel a beállított széksorokon. Pedig olyan közönség jár az előadásokra, melyet Szarvason joggal lehet a legelőkelőbbnek mondani és a melynek izlése már keletképpen ki van fejlődve, sőt el is van kényeztetve.

Ezért bátran elmondhatjuk, hogy a Dombayék kis társulata azok előtt, kik a színészetet magáért a színészetért szeretik méltó a pártolásra, méltó volna még sokkal nagyobb pártolásra, mint a milyenben részünk van.

Falusiék, Virágfakadás, Don Pietro Camuso, Valjunk el és hasonló, zsáneru színművek és vígjátékok kerültek színre. A szereplők terén természetesen nem nagy a változatosság Dombay Mihály Dombay Mihályné, Bartha Rózsi a társaság erősségei, de eléggé ügyesen működnek Földessy Sándor, Révész Ilona, Vizi Sebestyén és Vass Jani is. Szerepüket — ilyet se tudna egy társulat se megtenni — sugó nélkül teljesen be tanulva adják el és soha fönnakadás nincsen.

Ezért tartózkodás nélkül ismerjük el játékok kiválóságát és tartózkodás nélkül mondhatjuk, hogy e játékok az eddigiek sokalta nagyobb hallgató közönséget érdemelne!

Legfinomabb

parfümök

dekasámra 40 fillértől feljebb kapható

Litaúszky Pál

fodrász termében.

Eladó legelő földek.

Néhai Ponyiczky Sámuel örökösai közhírré teszik azt, hogy a **kákai** közös legelőben levő 54 holdnyi legelőföldjük s külön 14 holdnyi szántóföldjük (második osztás) szabadkézből

örök áron eladó.

Az érdeklődők felkéretnek, hogy ajánlataikkal forduljanak futásfalvy Lukács János urhoz Gáttáján Temes megye.

A SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR

közhírré teszi, hogy a MARSAL LÁSZLÓ-féle **üveg- és porcelán üzlet** és a hozzá tartozó helyiségeket f. é. **január hó 27-én d. u. 3 óra-kor** tartandó nyilvános árverésen bérbe adja.

Az árverés a takarékpénztár helyiségében fog megtartatni.

Az IGAZGATÓSÁG.

Hirdetmény.

A szarvasi járási főszolgálatú ur ad 6904—908. sz. rendeletet folytán az 1909. évre megválasztott iparhatósági megbizottak névsorát közhírré teszem.

I. Ipariskola látogatók: 1. Grósz Lambert, 2. Fehér József, 3. Janurik János, 4. Simon András.

II. Műhelyvizsgálók: 5. Liska Mihály, 6. Bohus Pál, 7. Hanó József, 8. Molitónisz Pál, 9. Palkovics István, Gercsák György, 11. Borgulya Mihály, 12. Bangya Géza, 13. Sinkovics Pál, 14. Novodonszky Mihály.

III. Segéd és tanonclajstrom vizsgálók: 15. Sal Károly, 16. Matok Sándor.

IV. Gyárvizsgálók: 17. Mucha Soma, 18. Varga Pál, 19. Lehoczky Lajos, 20. Rácz Pál.

Az iparhatósági megbizottak ülésének vezetésére elnökül: Sal Károly jegyzőül, Bangya Géza választattak meg.

Szarvason, 1909. évi jan. hó 16.

JESZENSZKN, jegyző,

Csödtömegeladási hirdetmény.

Vb Hanzus Pál

szarvasi kereskedő csödtömegéhez tartozó s a Terehalomnál (szentesi határban) 1908. évi október 12-én felvett csödleltár 1—2. tévelszáma alatt felvett 3000 koronára becsült:

1 darab Robei és társa cégű lo-komobil és 1 darab Best 76. számú cséplőgép

a csödválasztmány határozata folytán ajánlati uton egy tömegben eladtnak.

Venni szándékozók felhivatnak, hogy zárt írásbeli ajánlataikat 300 korona bánatpénzzel együtt

1909. évi február hó 6-ik napjának délután 3 órájáig

alulírott csödtömeggondnoknál Szarvason nyujtsák be.

A versenytárgyalás eredménye felett a csödválasztmány 1909. évi február hó 7-én d. e. 10 órakor dr. Reisman Adolf szarvasi ügyvéd irodájában tartandó választmányi ülésen fog dönteni.

A választmány fentartja magának azon jogot, hogy a legnagyobb ajánlatot is visszautasíthatja és esetleg nyilvános versenytárgyalás útján a gépet azonnal eladhassa.

A gépek Terehalomról készpénztetés ellenében a helyszínről adtnak el oly állapotban, milyenben azok február 7-én lesznek, minden felelősség és szavatosság teljes és feltétlen kizárásával.

Vevő kinek ajánlata elfogadtatott tartozik a vételárát és a vételi illetéket tömeggondnoknak nyomban kifizetni, különben bánatpénze eivész és költsége

s veszélyére nyomban új ajánlat fog tartatni.

A gépek Terehalomán, Hajduch András birtokán bármikor megtekinthetők.

Kelt Szarvason, 1909. évi január hó 18-án.

Dr. Sámuel Victor
ügyvéd, csödtömeggondnok.

Előfizetési felhívás.

A lap hetenként egyszer jelenik meg. Helyben házhoz hordatjuk, vidékre postán küldjük.

Előfizetési díja:

Egész évre 8 korona

Fél évre 4 korona

Negyed évre 2 korona.

A SZARVASI LAPOK
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Hirdetések

jútányos

áron vétetnek fel

lapunk

kiadóhivatalában.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjútányosabb árak mellett ajánlataink:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Egy és kétéves szőlő-oltványokról,

különféle sima és
gyökeres vadvesszőről
szőlő kimutatás megjelént.
Kivánatra bárkinek ingyen és bér-
mentve megküldi a

Vállalati szőlőtelep

Billéd. Torontál-megye.

Globin a legjobb és legfinomabb
Czipó tisztítószer
Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részvénytársaság Lipcse és Eger.

Tisztasága **30.000** koronával
szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségesetetik.

A NAP

a 48-as eszmény és a magyar nemzet
törekvések leghivebb, legtűresebb szó-
szószólója.

A magyar ujságírás szenzációi

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

Tessék mutatós számot kérni!

Magyarország legkitünőbb 2 lapja

A NAP UJSÁGVÁLLALAT LAPJA

A NAP

A NAP ujságvállalat esti lapja.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre	— — —	16 K. — f.
Félévre	— — —	8 K. — f.
Negyedévre	— — —	4 K. — f.
Egy hónapra	— —	1 K. 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

FIDIBUSZ

A NAP ujságvállalat élclapja.

A Fidibusz előfizetési ára:

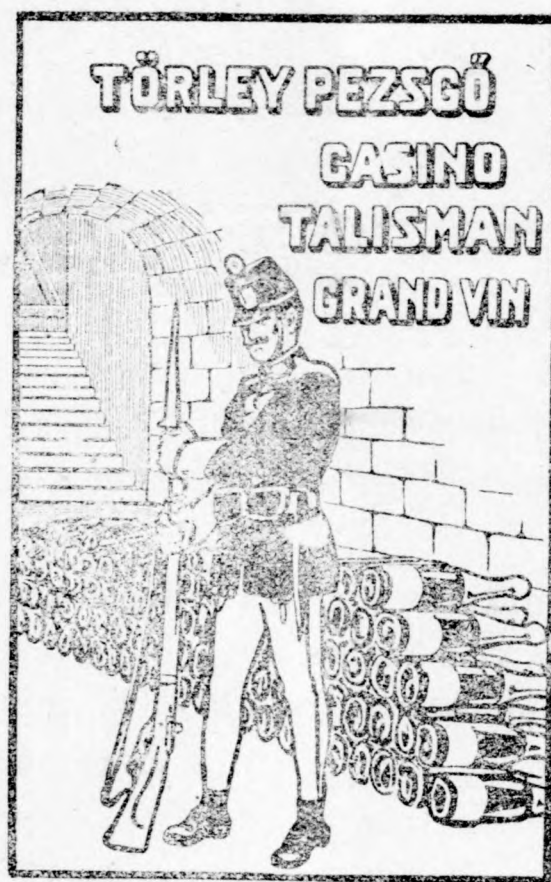
Egész évre	— — —	6 K. — f.
Félévre	— — —	3 K. — f.
Negyedévre	— — —	1 K. 50 f.
Egy hónapra	— —	— K. 50 f.

Egyes szám mindenütt 5 krajcár.

**A aki a „Fidibuszra“
legalább egy félévre**

**előfizet, ingyen kapja
az 1908. évi szőlő di-**

**szes „FIDIBUSZ-
NAPTÁRT“-t.**

Figyelem!

**Nincs szebb,
Nincs kellemesebb,
Nincs hasznosabb**

a j á n d é k

a **Litaúszky Pál** fodrász üzletében
(Árpád szálló épületében)
kapható

**párisi és angol illatszereknél,
pipere és toalette cikkeknel!**

Dús választék!

Olesó árak!

Kivánatra minta-collekció házhoz
küldetik.

Világkiállítás St. Louis 1907. „Grand Prix“

Johann tisztít, mint más fémisztítósz

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség alólírott előljárók ezennel közhírré teszik, miszerint mindazon adozó polgárok akiknek ingatlan birtokukat jelzálogilag bekebelezett adóságok terhelik, ezen adóságokra vonatkozó kamatterher bevallási izeiket 1909. évi január hó 1-től 31-ig a községi adó ügyi jegyző irodájába annyival is inkább adják be, mert ezen határidő lejártá után érkező vallomások az 1897. március hó 23-án kelt 21275. számú pénzügyminiszeri rendelet szerint már csak gazolási kérvény útján és abban az esetben fognak figyelembe vétetni, ha hitelredmőleg igazoltatik, hogy a késedelem elháríthatatlan akadály miatt történt.

Végül figyelmeztetnek az adozók hogy az esetre ha az állam kincstár megkárosítására irányzott szándékból az alt. jöved. pótdadónak jogosulatlan apaszása céljából tjkvileg benem kebelezett adóságót vallanak be, az 1883. évi XLIV t.-e. 100. szakasza értelmében büntetendő jövedéki kihágást követnek el.

Szarvas, 1908. évi december 28.

Az előljároság nevében.

Krsnyák Mihály,
jegyző.

Kovács János,
bíró.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú honvédelmi miniszterium 16.500-91 számú rendeletének 3. § a alapján felhívom a községbeli lótulajdonosok, hogy a birtokukban lévő lovakat és teherhordó állatokat 1909. évi január 31-ik napjáig előírt községi előjárásúgal a községi rendőrség helyiségében ott-célra kiszolgáltatandó útlapon jelent-sék be.

Azon lótulajdonosok, kik lovaikat a kitűzött határidőn belül bejelenteni elmulasztják az idézett miniszteri rendelet alapján a járási közigazgatási hatóság által a községi szegény alap javára minden ló után 20 koronáig terjedhető bírsággal büntetendők és lovaiknak utólagos bejelentésére kötelezandők.

Az évi bejelentés alól fel vannak mentve:

1., Az Ő Felsége és a felséges uralkodó ház tagjainak udvartartására szolgáló lovak.

2., Az állami lótenyésztési intézetek lovai.

3., A katonai igazgatás lovai és a tényleg szolgáló katonaisztek azon saját lovai, melyekre szolgálatuk ellátására szükségük van.

3., A nemzetközi szerződések szerint felmentett lovak.

Szarvas, 1908. évi december 11

Az előjáróság nevében.

Jeszenszky, jegyző.

Hirdetmény.

Szarvas község előjárósága ezenel közhírré teszi, hogy az 1906. évi fősorozásra az I. korosztályban felhívott (1888. évi születésű) állításkötelesek sorshuzása az 1909. évi január hó 25. napján délelőtti 8 órakor fog a községháza nagy tanácstermében meg ejtetni a járási szolgabíró és a járásbeli községek előjáróinak jelenlétében.

Akik bármi okból akadályozva volnának a sorshuzásou megjelenni, helyettük meghatalmazottjuk, vagy a sorshuzás vezetője által kijelölt más egyén fog sorsszámot huzni, amely az illető egyénre nézve állításkötelezettség egész idejére irányadó leend.

Azok a kik mint családfejtartók öröklött mezei gazdaság tulajdonosa; papjelöltek, vagy népiskolai tanítók a póttartalék kéredzményére jogcím mel bírnak a honvéd-lemügyi m. kir. Miniszter ur által kibocsájtott, s az előjáróság által kiűggesztett 97000 számú elhívás értelmében járjanak el.

Kelt Szarvason, 1908. évi november hó 12-ikén.

Az előjáróság nevében:

Jeszenszky Frigyes, Kovács János,
jegyző. bíró.

Sirup pagliano a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1888 óta állítja elő Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlódás a fejbe stb. előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrkibőtések, csusz, köszvényénél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A 60) Via Pandolfini. Elküldött leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, I ö b l i c h g a s s e 448. Gyógyszerárak főterakatként kedvező feltételek mellettkerestetnek. 9-9.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. október 1-től. —

Mezőtur	ind. é.	2 29 n.	12 15 n.	5 40
Szarvas	érk.	3 15 "	1 03 é.	6 28
Szarvas	ind.	3 27 "	1 27 "	6 38
Kisszénás	érk.	4 14 "	2 12 "	7 25
Orosháza	érk.	5 35 "	3 26 "	8 40
Mezőhegyes	érk.	7 55 "	5 40 "	—
Mezőhegyes	ind.	—	9 18 "	—
Orosháza	ind. é.	5 55 "	11 17 "	6 07
Kisszénás	érk. n.	7 18 "	12 29 "	7 16
Szarvas	érk.	8 24 "	1 26 "	8 13
Szarvas	ind.	8 44 "	1 44 "	8 23
Mezőtur	érk.	9 30 "	2 30 "	9 10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjelt, n. = nappalt jelent.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEJYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Uj könyvkötészet!

Könyvnyomdámot egy újonnan berendezett

könyvkötészetrel bővitettem ki.

Minden e szakmába vágó munkát elvál-

lalom olcsó díjsszabás mellett.

S A M U E L A.

SZARVASON.

HA

sérvkötőket, irigaorokat, francia és angol illatszereket, vagy bármennemű gyógy-
szereket, vagy Spitzer arckenőcsét, vagy bel- és külföldi arcápoló és pipere-
szereket óhajt azt a

Medveczky Utóda gyógyszertárában, Szarvason

bármikor megkaphatja, ahol az összes bel- és külföldi szereknek nagybani raktára van.

Az összes eddigi sósborszeszek között ma a legjobb a

DIVINA SÓSBORSZESZ

ára 40, 100 és 200 fillér.

R E I S Z M I K S A

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- díszítőműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz. Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.